

DAŽNIAUSIAI UŽDUODAMI KLAUSIMAI		
	Klausimas	Atsakymas
1	<p>Pagal PFSA: 2.1. p. Veiklos Akmenės r., Jonavos r. ir Mažeikių r. savivaldybėse; 7. p. Apskritis, kurioje gali būti įgyvendinami projektai Kauno apskritis, Šiaulių apskritis, Telšių apskritis.</p> <p>Klausimas- kur gali būti įgyvendinami projektai, ar tik nurodytu savivaldybių rajonuose ar ir nurodytose apskrityse, t. y. pvz. Kėdainių rajone?</p>	Projektai (projektų veiklos) turi būti įgyvendinami Akmenės r., Jonavos r. ir Mažeikių r.
2	<p>Jeį pagrindinė įmonės veikla pagal EVRK yra ne medienos apdirbimas, ar ji gali dalyvauti tame projekte? (Reikalavimuose tokios informacijos neradau). Įmonė tam reikalui yra išanalizavus medienos rinką bei perspektyvas, turi atsakingą žmogų, kuris medžio apdirbimo versle yra nuo 1992 metų. Kadangi vertinu ne tik savo, bet ir kitų laiką, norėčiau, kad atsakymas būtų trumpas: gali arba negali?</p>	Gali, tačiau atkreipiame dėmesį, kad pareiškėjas turi būti MVI, veikianti ne trumpiau kaip 3 metus, kurios metinės pardavimo pajamos iš savo pagamintos produkcijos kiekvienais metais sudaro ne mažiau kaip 51 proc. bendrojo pardavimo struktūroje ir vidutinės metinės pajamos iš savo pagamintos produkcijos per pastaruosius trejus finansinius metus yra ne mažesnės kaip 300 000,00 (trys šimtai tūkstančių) eurų, jeigu įmonė yra vidutinė įmonė, ir 145 000,00 (šimtas keturiasdešimt penki tūkstančiai) eurų, jeigu įmonė yra labai maža ar maža įmonė. Finansavimas gali būti skiriamas pareiškėjams visose srityse, išskyrus Reglamento (ES) Nr. 651/2014 1 straipsnio 2–5 dalyse, 13, 14 ir 31 straipsniuose bei Reglamento (ES) 2021/1056 4 ir 9 straipsniuose nustatytus apribojimus.
3	<p>1. Ar būtų galima gauti šią paramą žemės ūkio produkcijos gamybai - t. y. auginimui?</p> <p>2. Jeigu projekte planuojame statybas ar būtina su paraiška pateikti statybų techninį projektą? Ar jis turi būti patvirtintas? Ar būtinas statybų leidimas?</p>	<p>1. Negalima, nes finansavimas gali būti skiriamas pareiškėjams visose srityse, išskyrus Reglamento (ES) Nr. 651/2014 1 straipsnio 2–5 dalyse, 13, 14 ir 31 straipsniuose bei Reglamento (ES) 2021/1056 4 ir 9 straipsniuose nustatytus apribojimus.</p> <p>2. Kartu su projekto įgyvendinimo planu nėra būtina pateikti statybos techninį projektą ir statybos leidimą. Šių dokumentų bus prašoma pateikti projekto įgyvendinimo metu iki statybos išlaidų deklaravimo.</p>
4	Ką reikės pateikti statybos darbų kainos pagrindimui, ar komercinį pasiūlymą, ar projektinį pasiūlymą, ar statybos komercinis pasiūlymas turės turėti brėžinius, aprašomąją dalį, ar užteks tiesiog darbų apimčių kvadratais ir pan?	<p>vadovaujantis Aprašo 2.5.6 punktu, projekto biudžeto pagrįstumui reikia pateikti komercinius pasiūlymus, pareiškėjo kainos apskaičiavimą, remiantis uždarnosios akcinės bendrovės Statybos produkcijos sertifikavimo centro rekomendacijomis ar kitais duomenimis ir (ar) šaltiniais kartu su pagrindžiančiais dokumentais, nuorodomis į rinkos kainas ir pan., buhalterinėmis pažymomis apie praėjusių 6 mėn. darbo užmokestį arba nuorodomis į panašias rinkos pozicijas, kurias užimantiems darbuotojams organizuojami mokymai, taip pat šias pozicijas užimantiems asmenims siūlomus arba jų gaunamus darbo užmokesčius.</p> <p>Statybos darbų kainos pagrindimui reikia pateikti statybos darbų kainos paskaičiavimą remiantis uždarnosios akcinės bendrovės Statybos produkcijos sertifikavimo centro rekomendacijomis arba komercinius pasiūlymus, parengtus SISTELA duomenų bazės pagrindu.</p>

5	<p>1. Jeigu projekte planuojamos statybos ar užtenka paraiškos vertinimo metu pateikti preliminarią žemės sklypo įsigijimo sutartį?</p> <p>2. Ar galima parama naudoti dvejetainis arba karinės paskirties įrangos gamybai, pavyzdžiui karinių dronų?</p>	<p>1. Pagal Aprašo 2.3.17. p., Jei daiktinės pareiškėjo teisės į nekilnojamąjį turta, kuriame įgyvendinant projektą bus vykdomos projekto veiklos (vykdomi statybos darbai ir (ar) montuojama įranga), ar nekilnojamojo turto valdymo formos (nuoma ar panauda) nėra įregistruotos Nekilnojamojo turto registre, ne vėliau kaip iki projekto finansavimo sutarties pasirašymo turi būti pateikta turto valdymo sutartis. Daiktinės pareiškėjo teisės į nekilnojamąjį turta, kuriame įgyvendinant projektą bus vykdomos projekto veiklos (vykdomi statybos darbai ir (ar) montuojama įranga), ar nekilnojamojo turto valdymo formos (nuoma ar panauda) turi būti įregistruotos Nekilnojamojo turto registre ne vėliau kaip iki pirmųjų išlaidų deklaravimo dienos ir turi galioti ne trumpiau kaip 3 metus nuo projekto įgyvendinimo pabaigos. Pagal Aprašo 2.4.3. p, Jei daiktinės pareiškėjo teisės į nekilnojamąjį turta, kuriame įgyvendinant projektą bus vykdomos projekto veiklos (vykdomi statybos darbai ir (ar) montuojama įranga), ar nekilnojamojo turto valdymo formos (nuoma ar panauda) nėra įregistruotos Nekilnojamojo turto registre, turi būti pateikta preliminari turto valdymo sutartis.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad 2.4.3 punktas yra parengtumo reikalavimas, kurio neįvykdžius, PĮP bus atmetamas.</p> <p>2. Informuojame, kad Europos Komisijos gairių „ES finansavimo dvejetainio naudojimo prekėms ir technologijoms“ 3 skyriuje nurodyta, kad gynybos ir karinės pramonės sektoriaus projektai nėra tinkami finansuoti iš Europos struktūrinių ir investicinių fondų lėšų, tačiau dvejetainio naudojimo prekės ir technologijos gali būti finansuojamos. Gairių 3 skyriaus 2 dalyje nustatyta, kad dvejetainio naudojimo prekės ir technologijos yra tinkamos finansuoti ES fondų lėšomis tik ta dalimi, kuri susijusi su civiline paskirtimi.</p> <p>Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad, vadovaujantis Aprašo 2.1.1 ir 8.14 punktais, tinkamos finansuoti išlaidos turi būti tiesiogiai susijusios su tvarių investicijų pritraukimu.</p>
6	<p>Ar būtų tinkama veikla jūros dumblių perdirbimas maistui arba jūros dumblių perdirbimas farmacijos tikslai (farmacijai reikalingų amino rūgščių ir kt. medžiagų gavimas)?</p>	<p>Jūros dumblių perdirbimas netinkama veikla, nes vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 651/2014 1 straipsnio 3 dalimi nustatytas apribojimas pagalbai, suteiktai žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuje, kuriam taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1379/2013.</p> <p>Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1379/2013 5 straipsnyje nurodyta:</p> <p>d) žuvininkystės ir akvakultūros sektorius– ūkio sektorius, apimantis visą žvejybos arba akvakultūros produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos jais veiklą;</p> <p>a) žvejybos produktai– vandens organizmai, kurie yra žvejybos veiklos rezultatas, arba iš šių organizmų gauti produktai, nurodyti I priede;</p> <p>b) akvakultūros produktai– bet kurios savo gyvenimo stadijos vandens organizmai, kurie yra akvakultūros veiklos rezultatas, taip pat iš šių organizmų gauti produktai, nurodyti I priede.</p> <p>Dumbliai yra nurodyti I priedo e dalyje.</p>

7	<p>Ar pagal šią priemonę užsienio investuotojai iš kitos šalies dar neturintys įmonės Lietuvoje, gali pretenduoti ir teikti paraišką?</p>	<p>Vadovaujantis Aprašo 2.2.2 punktu Galimi pareiškėjai: labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės (toliau – MVI). Specialusis kriterijus „Pareiškėjas yra MVI, veikianti ne trumpiau kaip 3 metus, kurios metinės pardavimo pajamos iš savo pagamintos produkcijos kiekvienais metais sudaro ne mažiau kaip 51 proc. bendrojo pardavimo struktūroje ir vidutinės metinės pajamos iš savo pagamintos produkcijos per pastaruosius trejus finansinius metus yra ne mažesnės kaip 300 000,00 (trys šimtai tūkstančių) eurų, jeigu įmonė yra vidutinė įmonė, ir 145 000,00 (šimtas keturiasdešimt penki tūkstančiai) eurų, jeigu įmonė yra labai maža ar maža įmonė.“ Įmonės veikimo laikotarpis tikrinamas pagal Juridinių asmenų registro informaciją, kai įmonė yra veikianti Lietuvoje, arba pagal kitus įmonės veikimo laikotarpį įrodančius dokumentus, pvz., registracijos pažymėjimą, išrašą iš valstybės, kurioje įmonė veikia, registro centro ir pan., kai įmonė yra ne Lietuvos Respublikoje registruotas juridinis asmuo. Investuotojas – užsienio valstybė, tarptautinė organizacija, Lietuvos Respublikos arba užsienio juridinis ar fizinis asmuo, kurie Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka investuoja nuosavą, skolintą ar patikėjimo teise valdomą ir naudojamą turtą ir kurie Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo nustatyta tvarka nepriskiriami valdžios sektoriui. Taigi tinkamas pareiškėjas - užsienio juridinis asmuo.</p>
8	<p>1. Ar pareiškėjo banko sąskaita gali būti PaySera sąskaita? 2. Ar pareiškėjo (juridinio asmens) vadovas gali būti Baltarusijos pilietis, turintis nuolatinį leidimą gyventi Lenkijos respublikoje (kai akcininkas (-ai) - Lietuvos pilietis (-čiai))?</p>	<p>1. Jeigu projekto įgyvendinimo metu būtų planuojama imti avansą, PaySera sąskaita netinka, jeigu avanso nereikės, tokiu atveju PaySera sąskaita gali būti. 2. Gali, jei neatitinka apribojimų numatytų Aprašo 2.2.5.1 papunktyje ir bendrųjų projektų atrankos kriterijų (PAFT 2 priedo) 4.2 p.</p>
9	<p>Transporto priemonių ir jų įrangos pirkimo išlaidos yra netinkamos išlaidos. Ar būtų tinkamos išlaidos ratinių krautuvų ir ekskavatorių įsigijimas? Jie reikalingi medienos biokuro gamybai medienai ir medžio skiedroms surinkti. Šios priemonės nevažinėja keliais ir jomis negali būti transportuojami žmonės.</p>	<p>Ratinių krautuvų ir ekskavatorių įsigijimo išlaidos galėtų būti tinkamos finansuoti išlaidos, jei jos atitiktų Tvarios investicijos sąvoką, kaip tai nustatyta Reglamento (ES) 2020/852 2 str.</p>
10	<p>Tuo atveju, jeigu pareiškėjas būtų užsienio investuotojas, ar yra reikalavimas įsteigti įmonę/filialą Lietuvoje? Jeigu taip, kada įmonė/filialas turi būti įsteigtas (pvz., prieš sutarties pasirašymą? Kokie būtų reikalavimai?</p>	<p>Aprašo 12.13 p. „Jei pareiškėjas yra užsienio investuotojas (įmonė), jis turi ne vėliau kaip iki projekto sutarties pasirašymo dienos juridinių asmenų steigimą reguliuojančių teisės aktų nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre įregistruoti privatų juridinį asmenį, kuriam daro lemiamą įtaką, arba filialą, arba įsigyto juridinio asmens, kuriam daro lemiamą įtaką, akcijas ir apie tai informuoti administruojančiąją instituciją.“</p>

11	<p>Dėl sukuriamų naujų darbo vietų laikotarpio, t. y. ar jos turi būti sukuriamos projekto metu ir tada išlaikomos 3 metus, ar jos turi būti sukuriamas metai po projekto pabaigos ir išlaikomos dar 3 metus (nors po projektinė priežiūra N+4 metais nevykdoma), ar sukuriamos metai po projekto pabaigos ir išlaikomos 2 metus nuo jų sukūrimo (t. y. 3 metus po projekto pabaigos)?</p> <p>Taip pat dar noriu pasitikslinti dėl mokymų veiklos. Ji yra privaloma. Kokie darbuotojai čia turėtų būti mokomi? Esami įmonės darbuotojai, ar tik sukuriuose naujose darbo vietose įdarbinami?</p>	<p>Rezultato rodiklis „Paramą gavusiuose subjektuose sukurtos tvarios darbo vietos.“ Tikimasi, kad naujai sukurtos tvarios darbo vietos bus išsaugotos ilgiau nei vienerius metus po projekto įgyvendinimo. Rodiklis apskaičiuojamas atimant metinį visos darbo dienos ekvivalentų skaičių projekto pradžioje iš ekvivalentų skaičiaus po vienerių metų nuo projekto užbaigimo remiamoje veiklos srityje.</p> <p>Rezultato rodiklio pasiekimui naujos darbo vietos turi būti sukurtos projekto įgyvendinimo metu ir išlaikomos 1 metus nuo projekto pabaigos. Atsiskaitoma už šį rodiklį bus su 2-a ataskaita po projekto užbaigimo.</p> <p>Tačiau specialusis projekto kriterijus yra „Projektu siekiama sukurti ne mažiau kaip 20 tvarių darbo vietų ir ne trumpiau kaip 3 metus po projekto įgyvendinimo pabaigos jas išlaikyti.“ Vertinama, ar projekte pareiškėjas sukurs ne mažiau kaip 20 tiesiogiai su investicijų projektu susijusių tvarių darbo vietų ir išlaikys šias darbo vietas ne trumpiau kaip 3 metus po projekto įgyvendinimo pabaigos.</p> <p>Specialiojo projekto kriterijaus pasiekimui naujos darbo vietos turi būti sukurtos projekto įgyvendinimo metu ir išlaikomos ne trumpiau 3 metus nuo projekto pabaigos.</p> <p>Vadovaujantis PFSA 1.2.3 punktu, Mokomas asmuo – projekto vykdytojo darbuotojas, dalyvaujantis projekto lėšomis finansuojamuose mokymuose.</p> <p>Remiama veikla - Investuotojų, investuojančių į gamybą ir (ar) paslaugas, darbuotojų mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas Akmenės r., Jonavos r. ir Mažeikių r.</p> <p>Gali būti mokomi esami įmonės darbuotojai ir projekto įgyvendinimo metu įdarbinti nauji darbuotojai.</p>
12	<p>Ar būtų finansuojama tokia veikla: pareiškėjas planuoja paramos lėšomis įsigyti įrengimus (šilumos siurbliai, talpos, saulės baterijos ir pan.) kurių pagalba gamins šilumą bei elektrą, kurią parduos vartotojams (fiziniams bei juridiniams asmenims). Įrengimai bus statomi įvairiose vietose ant pastatų bei šalia jų - netoli nuo galutinių vartotojų.</p>	<p>Pagal Reglamento (ES) Nr. 651/2014 13 straipsnį, šiam kvietimui pagalba elektros energijos gamybai neteikiama.</p>

13	<p>Vienas iš Reglamente (ES) 2020/852 numatytų aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijų numato, kad ekonominė veikla turi atitikti Europos komisijos nustatytus techninės analizės kriterijus.</p> <p>1. Ar teisingai suprantu, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos, yra nustatyti 2021 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2021/2139: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=celex%3A32021R2139 - Techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos, perėjimo prie žiedinės ekonomikos, taršos prevencijos ir kontrolės arba biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo, yra nustatyti dar neįsigaliojusiame Komisijos deleguotajame reglamente: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=PI_COM:C(2023)3851 <p>Ar šis reglamentas taikomas šiame kvietime, atsižvelgiant į tai, kad nėra įsigaliojęs? Jei netaikomas, kokiame dokumente nustatytais techninės analizės kriterijais reiktų vadovautis?</p> <p>2. Minėtuose deleguotuosiuose reglamentuose techninės analizės kriterijai nustatyti pakankamai siauram ratui ekonominių veiklų (pagal NACE klasifikatorių). Ar tai reiškia, kad investicijos į kitų veiklų vykdymą negali būti finansuojamos pagal šį kvietimą?</p>	<p>1. 2021/2139 (ES) reglamente yra nustatyti reikalavimai bei techninės analizės kriterijai, kuriais tiesiogiai prisidedama prie dviejų aplinkos tikslų (klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos), bei reikalavimai ir techninės analizės kriterijai, kurie užtikrina, kad planuojama įgyvendinti veikla neturės neigiamo poveikio kitiems keturiems aplinkos tikslams. Deleguotas aktas dėl kitų keturių aplinkos tikslų yra priimtas, bet dar nepatvirtintas (paskutinė etapas), tačiau jis įsigalios 2024 m. sausio 1 d. Įvertinus tai, kad DNSH principas turi būti užtikintas viso projekto įgyvendinimo metu ir po jo, o projektai, tikėtina dar tik bus pradėti įgyvendinti, rekomenduotina naujo deleguoto akto reikalavimus jau dabar įsirašyti kaip papildančius.</p> <p>2. Vadovaujantis techninės analizės kriterijais vertinama projekto veikla, t. y. projekto metu vykdoma investicija, bet ne įmonės vykdoma veikla. Tai yra vykdoma tvarią investiciją, turi būti vertinama remiantis techninės analizės kriterijais, ar ta investicija yra laikomasi nustatytų reikalavimų, kurie detalčiai apibrėžti techninės analizės kriterijuose. Šiuose aktuose EK, identifikavusi galimas rizikas tam tikrose srityse (statybos, transporto ir t.t.), iš anksto nustatė reikalavimus, kurie padėtų užtikrinti, kad įgyvendinant veiklas nebus daromas neigiamas poveikis 6 aplinkos tikslams. Pvz., statant gamyklą reikia įvertinti reikalavimus, nustatytus daugeliui deleguotame akte paminėtų veiklų (tiek statyba, tiek įranga, tiek vandens tiekimas ir t.t.).</p>
14	<p>Ar nebūtų pažeisti PFSA, ar kitų susijusių teisės aktų reikalavimai, jeigu dalis projekto finansavimo lėšomis sukurtos infrastruktūros (pavyzdžiui, dalis pastatyto pastato patalpų ir/arba įsigytos įrangos) būtų išnuomota ir dalis įmonės pajamų būtų gaunama iš šio turto nuomos (projekto įgyvendinimo laikotarpiu ir po projektinės priežiūros laikotarpiu)?</p>	<p>Projekto įgyvendinimo laikotarpiu ir po projektinės priežiūros laikotarpiu turtas (ar jo dalis), sukurtas finansavimo lėšomis, negali būti išnuomotas, kadangi finansavimas yra skiriamas projekto vykdytojui bei konkrečių projektų veiklų vykdymui, jų tęstinumo užtikrinimui.</p>
15	<p>1. Ar projekto įgyvendinimui Lietuvos įmonė gali įsteigti dukterinę įmonę?</p> <p>2. Ar nuomojamame (ilgo laikotarpio nuoma) sklype statybos bus tinkamos išlaidos paramai gauti?</p>	<p>1. Pagal Aprašo reikalavimus, nėra numatyta, kad Lietuvos įmonės gali steigti dukterinę įmonę vykdyti projekto veiklas, jei projektui būtų skirtas finansavimas.</p> <p>2. Nuomojame sklype gali būti vykdomos statybos. Su projekto įgyvendinimo planu turi būti pateikta sklypo nuomos sutartis. Nuomos sutartis turi būti įregistruota Nekilnojamojo turto registre ne vėliau kaip iki pirmųjų išlaidų deklaravimo dienos ir turi galioti ne trumpiau kaip 3 metus nuo projekto įgyvendinimo pabaigos.</p>
16	<p>Ar žemės paskirtis turi būti tinkama paraiškos vertinimo metu, ar gali būti pakeista projekto įgyvendinimo metu?</p>	<p>Pagal Aprašo 2.3.18. p. „Nekilnojamojo turto (žemės sklypo), kuris bus naudojamas vykdomas statybos darbus, paskirtis turi atitikti projekto metu planuojamą vykdyti veiklą (-as). Jei nekilnojamojo turto (žemės sklypo), kuris bus naudojamas vykdomas statybos darbus, paskirtis neatitinka projekto metu planuojamos (-ų) vykdyti veiklos (-ų), paskirtis turi būti pakeista į tinkamą projekto veiklai (-oms) vykdyti ir ne vėliau kaip iki projekto finansavimo sutarties pasirašymo dienos pateikiami tai pagrindžiantys dokumentai.“</p>

17	<p>Santykis tikrai skaičiuojamas apmokytų įmonės darbuotojų su naujos gamyklos darbo vietomis ? Ar su bendru įmonės darbuotojų skaičiumi ?</p> <p>Formulė: $Y = X1 / X2 * 100$, kurioje:</p> <p>X1 – pareiškėjo planuojamas apmokyti tiesiogiai su investicijų projektu susijusių įmonės darbuotojų skaičius;</p> <p>X2 – pareiškėjo bendras įmonės darbuotojų skaičius;</p> <p>Y – santykis tarp pareiškėjo planuojamų apmokyti tiesiogiai su investicijų projektu susijusių įmonės darbuotojų skaičiaus ir pareiškėjo bendro įmonės darbuotojų skaičiaus.</p>	<p>Santykis skaičiuojamas tarp pareiškėjo planuojamų apmokyti tiesiogiai su investicijų projektu susijusių įmonės darbuotojų skaičiaus ir pareiškėjo bendro įmonės darbuotojų skaičiaus PĮP pateikimo metu. Nurodyta PFSA 3 priedo 4 dalyje.</p>
18	<p>Ar galėtumėte paaiškinti, kokios veiklos gali būti finansuojamos ir būtų traktuojamos kaip tvarios investicijos. Pvz.,</p> <p>1. ar nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija/statyba, kuriuose tvarkomos atskirai surinktos užterštos nuotekos, ir asenizacijos transporto priemonių įsigijimas būtų traktuojama kaip tvarios investicijos?</p> <p>2. ar atliekų rūšiavimo ir/ar perdirbimo ir/ar kita atliekų tvarkymo veikla būtų laikoma tvaria investicija ir galėtų būti finansuojama šio kvietimo lėšomis?</p>	<p>Planuojamos vykdyti investicijos turi atitikti Aprašo 1.2.5, 1.2.6 punktus bei tvarios investicijos turi būti pagrįstos atsižvelgiant į Reglamentą (ES) 2020/852. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad pagal Aprašo 2.2.4 punktą, transporto priemonės (pateiktu atveju - asenizacijos transporto priemonių įsigijimas) nėra finansuojamos.</p>
19	<p>1. Ar Grupės maža įmonė atitinka mažos įmonės statusą ir gali gauti paramą?</p> <p>2. Ar gavus paramą, galima parduoti įmonę?</p> <p>3. Ar gali gauti paramą įmonė, kuri nuomoja aikštelę/patalpas kitai įmonei, kuri vykdo veiklą toje teritorijoje?</p>	<p>1. Grupės maža įmonė neatitinka mažos įmonės statuso, nes įmonės statusas vertinamas pagal visas su ja susijusias ir partnerines įmones.</p> <p>2. Gavus paramą įmonės parduoti negalima. Įmonė, gavusi paramą turi išlaikyti įvykdytas investicijas ne mažiau kaip tris metus po projekto įgyvendinimo pabaigos.</p> <p>3. Projekto veiklos turi būti vykdomos NT, kuris priklauso pareiškėjo nuosavybe arba pareiškėjas nuomojasi NT ne mažiau kaip 3 metus po projekto įgyvendinimo pabaigos.</p>

20	<p>1) Aprašo 2.5.9 punktas numato, kad kartu su PĮP reikia pateikti deklaraciją ir paaiškinimus, kad pareiškėjas turi teisę naudoti paviršinį ar požeminį vandenį (sutartį su vandens tiekimo įmone arba gręžinio registracijos dokumentą) ir moka gamtos išteklių mokesčius. Nekilnojamasis turtas, kuriame bus įgyvendinamos projekto veiklos, valdomas nuomos pagrindu. Ar tokiu atveju gali būti pateikta ne pareiškėjo, o nuomotojo turima sutartis su vandens tiekimo įmone arba nuomotojo turimo gręžinio registracijos dokumentai?</p> <p>2) 7-as atrankos kriterijus numato, kad daugiau balų skiriama tiems projektams, kuriuose numatomų apmokyti darbuotojų skaičiaus ir bendro įmonės darbuotojų skaičiaus santykis yra didesnis. Ar teisingai suprantu, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vertinant santykį bus skaičiuojami visi įmonės darbuotojai (ne tik tie, kurie įdarbinti projekto metu)? - mokymuose taip pat galės dalyvauti ir tie darbuotojai, kurie įdarbinti iki paraiškos pateikimo? 	<p>Taip, tokiu atveju gali būti pateikiama ne pareiškėjo, o nuomotojo turima sutartis su vandens tiekimo įmone arba nuomotojo turimo gręžinio registracijos dokumentai, bet tuo pačiu turi būti pateikta sutartis tarp pareiškėjo ir nuomotojo, kuria įrodoma pareiškėjo teisė ir pareigos naudoti paviršinį ar požeminį vandenį.</p> <p>Santykis skaičiuojamas tarp pareiškėjo planuojamų apmokyti tiesiogiai su investicijų projektu susijusių įmonės darbuotojų skaičiaus ir pareiškėjo bendro įmonės darbuotojų skaičiaus PĮP pateikimo metu. Nurodyta PFSA 3 priedo 4 dalyje. Vadovaujantis PFSA 1.2.3 punktu, Mokomas asmuo – projekto vykdytojo darbuotojas, dalyvaujantis projekto lėšomis finansuojamuose mokymuose.</p> <p>Remiama veikla - Investuotojų, investuojančių į gamybą ir (ar) paslaugas, darbuotojų mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas Akmenės r., Jonavos r. ir Mažeikių r.</p> <p>Gali būti mokomi esami įmonės darbuotojai ir projekto įgyvendinimo metu įdarbinti nauji darbuotojai.</p>
21	<p>Jei įgyvendinant projektą planuojama ūkinė veikla įrašyta į Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 priedą arba 2 priedą, iki kada turi būti pateikti PAFT 1 priedo 3 priede „Informaciją apie projektui taikomus aplinkosaugos reikalavimus“ nurodyti dokumentai, t. y. atsakingos institucijos sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių ir PAV ataskaita arba atsakingos institucijos atrankos išvada, kurioje nustatyta, kad PAV neprivalomas.</p>	<p>Kartu su PĮP turi būti pateikti PAFT 1 priedo 3 priedas „Informaciją apie projektui taikomus aplinkosaugos reikalavimus“ ir dokumentai įrodantys, kad kreiptasi į atsakingas institucijas dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių, o iki sutarties pasirašymo turi būti pateikti atsakingos institucijos sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių ir PAV ataskaita arba atsakingos institucijos atrankos išvada, kurioje nustatyta, kad PAV neprivalomas.</p>

22	<p>1. Ar nebus taip, kad prie maks. įmonės Metinės apyvartos 850 000 eur, 9 000 000 eurų vertės projektas tiesiog bus atmetas, nežiūrint į PSFA aprašą?</p> <p>2. Kokią min suma yra skaičiuojama 1 darbo vietai sukurti? Ar yra min. suma? Pvz. VMG vienos darbo vietos kaina su visa infrastruktūra yra 500 000 eur. (100 000 000 eur 200 darbo vietų). IŠTRAUKA IŠ STRAIPSNIO www.lrt.lt (VMG grupė, nekilnojamojo turto bendrovė „Hanner“ ir investicijų bendrovės „Braitin“ valdomas fondas „Baltic Industrial Fund II“ Akmenės laisvojoje ekonominėje zonoje (LEZ) rugsėjį atidarė tvarios statybos konstrukcijų (lukštų medienos, sijų ir statybinių medžio drožlių plokščių) gamyklą, į kurią investavo per 100 mln. eurų ir kurioje bus sukurta apie 200 naujų darbo vietų).</p> <p>3. Tvari darbo vieta? Įmonė sukuria 34 naujas darbo vietas. Tai yra nauja gamykla, kurioje yra vadovas, buhalteris, administratorius, energetikas, elektrikai mechanikai (2žm.) pardavimų vadybininkas, pirkimų vadybininkas, staklininkai operatoriai (16 žm.), krovimo įrangos vairuotojai (6 žm.), apsauga-sargai (4 žm.). Ar visos naujos darbo vietos bus priskiriamos tvarioms darbo vietoms? Išanalizavus Reglamento (ES) 2020/852 3 straipsnį, visas naujas darbo vietas galima priskirti prie tvarių darbo vietų, nes vienaip ar kitaip darbo vieta bus sukurta laikantis aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijų.</p> <p>4. Ar bus finansuojama saulės parko statybos tik gamyklos reikmėms, o ne komercijai? Nes su finansavimu, pastatyta saulės elektrinė, apie 50% pilnai apsirūpins žalia el. energija, taip sumažinus įmonės kaštus.</p> <p>5. Užsakant įrangą bei įrengimus, gamintojai prašo 30% avanso. Tik gavę avansą įrengimai pradeda gaminti. Pagaminimo laikas svyruoja nuo 10 iki 20 mėnesių. Kai pagaminami įrengimai, 50% reikia mokėti juos atkraunant iš gamintojo. Likutis 20% yra mokomas po įrengimų sumontavimo, paleidimo bei priėmimo akto pasirašymo. Ar finansuojamos lėšos tokiu santykiu dalyvauja įrengimu ir įrangos pirkime? Ar reikia iš savų ar skolintų lėšų viską padaryti, o tik tada yra gražinamos investicijos?</p> <p>6. Jei darbuotojai bus priimami pasinaudojus Užimtumo tarnybos paslaugomis (planuojame didelį dėmesį skirti bedarbiams) ir apmokyti darbui prie įrengimų, taip įgyjant kitą profesiją, ar turės privalumą vertinant projektą?</p>	<p>Teikiame atsakymus pagal klausimus eilės tvarka:</p> <p>1) Pareiškėjas turi būti MVĮ, veikiantis ne trumpiau kaip 3 metus, kurio metinės pardavimo pajamos iš savo pagamintos produkcijos kiekvienais metais sudarytų ne mažiau kaip 51 proc. bendrojo pardavimo struktūroje ir vidutinės metinės pajamos iš savo pagamintos produkcijos per pastaruosius trejus finansinius metus yra ne mažesnės kaip 300 000,00 eurų, jeigu įmonė yra vidutinė įmonė, ir 145 000,00 eurų, jeigu įmonė yra labai maža ar maža įmonė. Šiam kriterijui įvertinti pildomas Verslo plano priedas „3. Veiklos ir pajamos“ bei PFSA 3 priedas. Pareiškėjo tinkamumo vertinamas bus atliekamas vadovaujantis PFSA.</p> <p>2) Pagal PFSA, minimali suma nėra skaičiuojama vienai darbo vietai sukurti, yra vertinama didžiausia ir mažiausia galima projektui skirti finansavimo suma pagal PFSA 2.3.10 ir 2.3.11 punktus.</p> <p>3) Tvari darbo vieta - darbo vieta, sukurta laikantis aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijų, nustatytų Reglamento (ES) 2020/852 3 straipsnyje. Pagal Jūsų pateiktą pavyzdį, pastačius naują gamyklą, kuri yra susijusi su tvarių investicijų diegimu, šioje gamykloje sukurtos naujos darbo vietos būtų laikomos tvariomis darbo vietomis.</p> <p>4) Saulės elektrinės išlaidos būtų tinkamos produkto gamybos reikmėms (ne elektros pardavimui) ir tiek, kiek jos susijusios su projekto įgyvendinimu.</p> <p>5) Kai skiriamas finansavimas projektui, sudaroma sutartis. Projekto įgyvendinimo reikalavimai yra numatyti Projektų finansavimo ir administravimo taisyklėse (PAFT), kurios patvirtintos 2022-06-22 LR Finansų ministerijos įsakymu Nr. 1K-237. Šių taisyklių ketvirtajame skirsnyje (137-163 p.) numatyta atsiskaitymo už patirtas išlaidas tvarka, projekto avanso mokėjimo sąlygos, projektų išlaidų apmokėjimas. https://2021.esinvesticijos.lt/dokumentai/del-2021-2027-metu-europos-sajungos-fondu-investiciju-programos-ir-ekonomikos-gaivinimo-ir-atsparumo-didino-plano-naujos-kartos-lietuva-igyvendinimo</p> <p>6) PFSA nėra numatyta, kad būtų suteikiamas privalumas projektui įdarbinant žmones iš Užimtumo tarnybos.</p>
----	--	---

23	<p>1. Ar pagal šį projektą būtų finansuojamas naujo sandėlio įrengimas, kur vyktų prekių paskirstymas, saugojimas, diegiamos naujos ir tvarios technologijos?</p> <p>2. Jeigu pastatas yra įmonės nuosavybė, o žemė - dar valstybės ar tai tiktų projektui, nors žemės nuomos klausimas jau procese?</p> <p>3. Ar remontuojamos ir įrenginėjamos patalpos būtinai turi būti įmonės nuosavybė, ar galima ilgalaikė nuoma?</p> <p>Dėl darbuotojų mokymų:</p> <p>1. Ar, pagal projektą, bus galima apmokyti tik naujus darbuotojus, ar mokymuose galės dalyvauti ir esami įmonės darbuotojai?</p> <p>2. Kaip skaičiuosis mokymų kompensavimas? Ar neįgaliesiems 70% , o visiems kitiems - 60% (vidutinė įmonė).</p>	<p>1. Ar pagal šį projektą būtų finansuojamas naujo sandėlio įrengimas, kur vyktų prekių paskirstymas, saugojimas, diegiamos naujos ir tvarios technologijos? Pagal PFSA 8.11 p. tvarių investicijų pritraukimo veiklai tinkamos finansuoti išlaidos yra šios:</p> <p>8.11.1. Statinių statybos, statinių rekonstravimo ir (arba) kapitalinio remonto, vietinių inžinerinių tinklų, kurių reikia naujoms gamybos technologinėms linijoms diegti ar esamoms modernizuoti, įrengimo darbų išlaidos. Išlaidos tinkamos finansuoti tik tuo atveju, jei nekilnojamas turtas yra pareiškėjo nuosavybė.</p> <p>8.11.2. Įrangos, mašinų, baldų, kompiuterinės technikos, kitos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio materialaus turto įsigijimo ir įrangos lizingo (finansinės nuomos) išlaidos (įskaitant jų transportavimo, projektavimo, sumontavimo, vietos (aikštelės) paruošimo, instaliavimo, paruošimo naudoti, išbandymo, apmokymo naudotis, saugos instruktažo, techninės priežiūros (kol vyksta montavimas, instaliavimas, paruošimas naudoti, išbandymas) ir susijusias išlaidas). Išlaidos tinkamos finansuoti tiek, kiek jos susijusios su projekto įgyvendinimu. Įsigyjama įranga, mašinos, įrenginiai ir prietaisai turi būti nauji. Lizingo (finansinės nuomos) laikotarpis negali būti ilgesnis už projekto įgyvendinimo trukmę, tai yra lizingo (finansinės nuomos) būdu įsigytas materialusis turtas iki projekto įgyvendinimo pabaigos turi tapti projekto vykdytojo nuosavybe.</p> <p>8.11.3. Patentų ir licencijų išlaidos, atitinkančios šias sąlygas:</p> <p>8.11.3.1. Išlaidos patirtos rinkos sąlygomis, įgyjant patentus ir licencijas iš trečiųjų šalių, nesusijusių su pirkėju.</p> <p>8.11.3.2. Patentus ir licencijas naudoja tik pareiškėjas, gaunantis valstybės pagalbą. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad visos anksčiau nurodytos išlaidos turi būti susijusios su pradine investicija arba pradine nauja ekonomine veikla.</p> <p>2. Jeigu pastatas yra įmonės nuosavybė, o žemė - dar valstybės ar tai tiktų projektui, nors žemės nuomos klausimas jau procese?</p> <p>Taip, tiktų, jei bus daromos investicijos tik pastate.</p> <p>3. Ar remontuojamos ir įrenginėjamos patalpos būtinai turi būti įmonės nuosavybė, ar galima ilgalaikė nuoma?</p> <p>Gali būti nuoma, tačiau nuomos terminas negali būti trumpesnis nei 3 metai po projekto įgyvendinimo pabaigos siekiant užtikrinti projekto tęstinumą.</p> <p>Dėl darbuotojų apmokymo:</p> <p>1. Ar, pagal projektą, bus galima apmokyti tik naujus darbuotojus, ar mokymuose galės dalyvauti ir esami įmonės darbuotojai?</p> <p>Galima apmokyti naujus ir esamus įmonės darbuotojus, kurie tiesiogiai susiję su projekto veiklų įgyvendinimu.</p> <p>2. Kaip skaičiuosis mokymų kompensavimas? Ar neįgaliesiems 70% , o visiems kitiems - 60% (vidutinė įmonė).</p> <p>Pagal PFSA 8.18 p.:</p> <p>70 proc. neįgaliesiems (turintiems negalią) darbuotojams tiek vidutinių, tiek labai mažų ir mažų įmonių atveju.</p> <p>60 proc. finansavimas numatytas darbuotojams (kurie neturi negalios) vidutinių įmonių atveju.</p> <p>70 proc. darbuotojams (kurie neturi negalios) mažų ir labai mažų įmonių atveju.</p>
----	--	--

24	<p>Prie finansuojamų projektų veiklų apibrėžimų yra nurodyta, kad tinkamos projektų veiklos yra „Tvarių investicijų, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2020/852 2 straipsnyje, pritraukimas (produktyvios investicijos), investuojant į pradinės arba pradinės naujos ekonominės veiklos investicijų, projektus“. Gal galite paaiškinti apibrėžimo dalį „investuojant į pradinės arba pradinės naujos ekonominės veiklos investicijų projektus“? Ar tai reiškia, kad pareiškėjas negali užsiimti ta pačia veikla, kuria vertėsi iki paraiškos pridavimo ir įgyvendindamas projektą privalo pradėti vykdyti naują ekonominę veiklą?</p>	<p>Pradinės investicijos ir pradinė ekonominės veiklos investicijos sąvokos apibrėžtos PFSA 1.2.5 ir 1.2.6 punktuose: Pradinė investicija – investicija į materialųjį ir nematerialųjį turta, susijusį su vienu ar keliais toliau nurodytais aspektais: naujos įmonės kūrimu; esamos įmonės pajėgumo didinimu; įmonės produkcijos įvairinimu, kai įmonė ima gaminti naujus produktus ar teikti naujas paslaugas; arba bendro su investicija į įmonę susijusio produkto (-ų) gamybos proceso arba bendro paslaugos (-ų) teikimo esminiu keitimu. Pradinė naujos ekonominės veiklos investicija – investicija į materialųjį ir nematerialųjį turta, susijusį su vienu ar abiem toliau nurodytais aspektais: naujos įmonės kūrimu; įmonės veiklos įvairinimu su sąlyga, kad naujoji veikla nėra tapati ar panaši veikla, kuria įmonė vykdė anksčiau. Tai reiškia, kad pareiškėjas ir toliau gali užsiimti ta pačia veikla, kurią vykdė iki paraiškos pateikimo, bet papildomai privalo didinti įmonės pajėgumus ar gaminti naujus produktus, ar teikti paslaugas, plėsti pajėgumus, ar iš esmės keisti gamybos procesą ir pan.</p>
25	<p>Apraše nurodyta, kad tinkamos finansuoti yra įrangos, mašinų, baldų, kompiuterinės technikos, kitos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio materialaus turto įsigijimo išlaidos. Ar teisingai suprantu, kad motorizuoti mobilūs įrenginiai, priskiriami transporto priemonėms (pvz.: priekabos su slankiojančiomis grindimis, frontaliniai krautuvai, mobilūs smulkintuvai, kitos motorizuotos krovimo priemonės, sunkvežimiai ar traktoriai), yra tinkami finansuoti?</p>	<p>Vadovaujantis Aprašo 8.21.7 punktu, transporto priemonės ir jų įranga nėra tinkamos finansuoti išlaidos. Taigi ta įranga ir mašinos, kurios priskiriamos transporto priemonėms nėra tinkamos finansuoti.</p>
26	<p>Pagal PFSA 2.2.4. Finansavimas gali būti skiriamas pareiškėjams visose srityse, išskyrus Reglamento (ES) Nr. 651/2014 1 straipsnio 2–5 dalyse, 13, 14 ir 31 straipsniuose bei Reglamento (ES) 2021/1056 4 ir 9 straipsniuose nustatytus apribojimus. Tuo pačiu pagal PFSA 2.1.1. remiamas „tvarių investicijų, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2020/852 2 straipsnyje, pritraukimas (...)“. Pagal aktualią Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 redakciją, ne visoms gamybos sektoriaus veikloms I ir II prieduose 3 skyriuje yra nustatyti techninės analizės kriterijai, pvz. nėra medienos pramonės gamybos, baldų arba medinių konstrukcijų (yra tik išorės sienų sistemos skyriuje „3.5. Pastatų efektyvaus energijos vartojimo įrangos gamyba“). Klausimas: ar tuo atveju, jei įmonės planuojamiems projekto metu įsigyta įranga gaminti gaminiams nėra nustatyti techninės analizės kriterijai, įmonei pakaks užtikrinti atitiktį bendriems aplinkosauginiams principams, nustatytiems Reglamente (ES) 2020/852 (reikšmingos žalos nedarymo), ar, jeigu techninės analizės kriterijų įmonės planuojamai gamybai nėra, tokia veikla nebus remiama?</p>	<p>Dėl klausimo - ar tuo atveju, jei įmonės planuojamiems projekto metu įsigyta įranga gaminti gaminiams nėra nustatyti techninės analizės kriterijai, įmonei pakaks užtikrinti atitiktį bendriems aplinkosauginiams principams, nustatytiems Reglamente (ES) 2020/852 (reikšmingos žalos nedarymo)? Tais atvejais, kai deleguotame akte nėra nustatyti techninės analizės kriterijai, taikytini įgyvendinant konkrečią veiklą, siūloma vadovautis nacionaliniais teisės aktais, kuriuose yra nustatyti aplinkosauginiai reikalavimai konkrečiai veiklai (medienos pramonės gamybai ir t.t.). Svarbu paminėti, kad visais atvejais reikia turėti pagrindimą ir pagrindžiančius dokumentus. Jūsų atveju, pagrindime reiktų paminėti, kokius nacionalinių teisės aktų reikalavimus taikysite. Taip pat siūlytume, jeigu tinka, pritaikyti ir dar nepatvirtinto (paskutiniame tvirtinimo etape) Komisijos deleguoto akto projektas (Taksonomijos reglamento deleguoti aktai) akto projektą. Dėl klausimo - ar, jeigu techninės analizės kriterijų įmonės planuojamai gamybai nėra, tokia veikla nebus remiama? NE, tai netiesa. Techninės analizės kriterijai neapsprendžia veiklos tinkamumo/netinkamumo, o tik nustato jau dabar žinomas ir identifiкуotas žalos mažinimo priemones, įgyvendinant konkrečią veiklą. Veiklų tinkamumą apsprendžia konkrečioms finansavimo šaltiniams taikomi reglamentai (ES 2021/241; 2021/1060; 2021/1057; 2021/1058).</p>

27	<p>1. Aprašo 2.5.9 p. numato, kad kartu su PĮP reikia pateikti deklaraciją ir paaiškinimus, kad pareiškėjas turi teisę naudoti paviršinį ar požeminį vandenį (sutartį su vandens tiekimo įmone arba gręžinio registracijos dokumentą). Šiuo metu šalia žemės sklypo, kuriame planuojamos investicijos, eina vandentiekio linija, bet įvadas žemės sklype nėra įrengtas. Tačiau pareiškėjas yra pasirašęs sutartį su vandens tiekimo įmone dėl įvado įrengimo, pagal kurią vandens tiekimo įmonė yra įsipareigojusi įrengti vandens įvadą pareiškėjo valdomame žemės sklype 2024 m. Ar tokia sutartis būtų tinkamas dokumentas, siekiant įrodyti, kad pareiškėjas turi teisę naudoti paviršinį ar požeminį vandenį?</p> <p>2. Pareiškėjas su LEZ valdymo bendrove yra sudaręs preliminarią žemės sklypo subnuomos sutartį. Ar pagrindinė žemės sklypo subnuomos sutartis turės būti pasirašyta iki projekto sutarties sudarymo? Ar galimas ir vėlesnis pasirašymas, t.y. ne vėliau kaip iki pirmųjų išlaidų deklaravimo dienos (Aprašo 2.3.17 p.)?</p> <p>3. Kieno atžvilgiu turi būti atliekamos projekto aplinkai vertinimo procedūros – projekto metu įrengiamos infrastruktūros ir statybos darbų ar įrengtoje infrastruktūroje planuojamos ūkinės veiklos?</p>	<p>1. Su vandens tiekimo įmone turi būti pasirašyta sutartis ne tik dėl įvado įrengimo, bet ir dėl teisės naudoti paviršinį ar požeminį vandenį.</p> <p>2. Vadovaujantis Aprašo 2.3.17 punktu, „Jei daiktinės pareiškėjo teisės į nekilnojamąjį turta, kuriame įgyvendinant projektą bus vykdomos projekto veiklos (vykdomi statybos darbai ir (ar) montuojama įranga), ar nekilnojamojo turto valdymo formos (nuoma ar panauda) nėra įregistruotos Nekilnojamojo turto registre, ne vėliau kaip iki projekto finansavimo sutarties pasirašymo turi būti pateikta turto valdymo sutartis. Daiktinės pareiškėjo teisės į nekilnojamąjį turta, kuriame įgyvendinant projektą bus vykdomos projekto veiklos (vykdomi statybos darbai ir (ar) montuojama įranga), ar nekilnojamojo turto valdymo formos (nuoma ar panauda) turi būti įregistruotos Nekilnojamojo turto registre ne vėliau kaip iki pirmųjų išlaidų deklaravimo dienos ir turi galioti ne trumpiau kaip 3 metus nuo projekto įgyvendinimo pabaigos.“</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis Aprašo 2.4.3 punktu, „Jei daiktinės pareiškėjo teisės į nekilnojamąjį turta, kuriame įgyvendinant projektą bus vykdomos projekto veiklos (vykdomi statybos darbai ir (ar) montuojama įranga), ar nekilnojamojo turto valdymo formos (nuoma ar panauda) nėra įregistruotos Nekilnojamojo turto registre, turi būti pateikta preliminari turto valdymo sutartis.“ ir tai yra parengtumo reikalavimas, kurio neįvykdžius PĮP atmetamas be paklausimo.</p> <p>3. Poveikio aplinkai vertinimo procedūros atliekamos planuojamai ūkinei veiklai kaip numatyta Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme.</p>
28	<p>Dėl nekilnojamo turto:</p> <p>1. Tinkamos išlaidos tvarioms investicijoms - Statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas, vietiniai inžineriniai tinklai, kurių reikia naujoms gamybos technologinėms linijoms diegti ar esamoms modernizuoti. Ir šios išlaidos tinkamos tik tuo atveju, jei nekilnojamas turtas yra pareiškėjo nuosavybė. O ar būtų tinkamos jei pareiškėjas veikia LEZ'e, tačiau NT valdo kitu nei nuosavybė pagrindu?</p> <p>2. Ar paraiškos teikimui jau turi būti įsigytas NT, ar gali būti pasirašytas ketinimų protokolas, kuriamas užfiksuotas noras pirkti projektą finansavus?</p>	<p>1. Pagal Aprašo 8.11.1 punktą, statybos, rekonstravimo, kapitalinio remonto išlaidos tinkamos tik, jei nekilnojamas turtas priklauso pareiškėjo nuosavybė.</p> <p>2. Pagal Aprašo 2.4.3. punktą, jei daiktinės pareiškėjo teisės į nekilnojamąjį turta, kuriame įgyvendinant projektą bus vykdomos projekto veiklos (vykdomi statybos darbai ir (ar) montuojama įranga), ar nekilnojamojo turto valdymo formos (nuoma ar panauda) nėra įregistruotos Nekilnojamojo turto registre, turi būti pateikta preliminari turto valdymo sutartis. Vadovaujantis Aprašo 2.3.17. punktu, jei daiktinės pareiškėjo teisės į nekilnojamąjį turta, kuriame įgyvendinant projektą bus vykdomos projekto veiklos (vykdomi statybos darbai ir (ar) montuojama įranga), ar nekilnojamojo turto valdymo formos (nuoma ar panauda) nėra įregistruotos Nekilnojamojo turto registre, ne vėliau kaip iki projekto finansavimo sutarties pasirašymo turi būti pateikta turto valdymo sutartis. Daiktinės pareiškėjo teisės į nekilnojamąjį turta, kuriame įgyvendinant projektą bus vykdomos projekto veiklos (vykdomi statybos darbai ir (ar) montuojama įranga), ar nekilnojamojo turto valdymo formos (nuoma ar panauda) turi būti įregistruotos Nekilnojamojo turto registre ne vėliau kaip iki pirmųjų išlaidų deklaravimo dienos ir turi galioti ne trumpiau kaip 3 metus nuo projekto įgyvendinimo pabaigos.</p>

29	<p>1) Aprašo 2.5.8. deklaraciją ir paaiškinimus, kad projekto veiklos nebus vykdomos užtvindytose teritorijose ir nepatenka į teritorijas, kuriose fiksuojamas didelis staigus kritulių kiekis, kuris gali sudaryti nuošliaužas; Klausimas: Ar yra šio dokumento šablonas ar tai laisvos formos dokumentas? Jei laisvos formos, kaip maždaug turėtų skambėti tekstas, jei projekto veiklos nebus vykdomos užtvindytose teritorijose ir jos atitinka projekto reikalavimus? Kokius įrodančius dokumentus pateikti, kad atitinkame šią sąlygą?</p> <p>2) Aprašo 2.5.9. deklaraciją ir paaiškinimus, kad pareiškėjas turi teisę naudoti paviršinį ar požeminį vandenį (sutartį su vandens tiekimo įmone arba gręžinio registracijos dokumentą) ir moka gamtos išteklių mokesčius; Klausimas: Ar užteks sutarties su vandens tiekimo įmone?</p>	<p>1) Pagal PFSA 2.5.8 p., turi būti pateikta laisvos formos deklaracija, kurioje pareiškėjas patvirtintų, kad projekto veiklos nebus vykdomos užtvindytose teritorijose ir nepatenka į teritorijas, kuriose fiksuojamas didelis staigus kritulių kiekis, kuris gali sudaryti nuošliaužas bei paaiškinimą, kaip atitinka šį reikalavimą. Įrodančių dokumentų teikti neprivaloma.</p> <p>2) Pagal PFSA 2.5.9 p., užtenka, jei bus pateikta sutartis su vandens tiekimo įmone, jei pagal sutartyje pateiktą informaciją galima įsitikinti, kad pareiškėjas turi teisę naudoti paviršinį ar požeminį vandenį bei moka gamtos išteklių mokesčius.</p>
30	<p>Ar teikdamas PĮP, pareiškėjas gali pateikti planuojamos investicijos sklypo nuomos sutartį registruotą Registru centre galiojančią daugiau nei tris metus nuo projekto pabaigos? Ar privaloma, jog žemės sklypas į kurį investuojama būtų pareiškėjo nuosavybėje? Šiuo metu gamykla dar tik projektuojama. Ar gali tas pats pareiškėjas teikti dvi skirtingas paraiškas, po vieną skirtingiems regionams?</p>	<p>Žemės sklypui, kuriame planuojamos statybos, būtų tinkama ilgalaikė nuoma (ne mažiau kaip tris metus po projekto įgyvendinimo). Pagal Aprašo 2.2.3 punktą, vienas pareiškėjas gali pateikti tik vieną projekto įgyvendinimo planą (PĮP), parengtą pagal Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 1 priede pateiktą informaciją. Tačiau tame pačiame PĮP galite numatyti/vykdyti investicijas keliose skirtinguose regionuose (Akmenės r. Jonavos r. ir (ar) Mažeikių r.).</p>
31	<p>Norėjau pasiteirauti, ar VŠĮ yra tinkamas pareiškėjo statusas? VŠĮ nėra valstybinė įstaiga, ji neturi susijusių įmonių, ji atitinka apyvartos kriterijus. Taigi klausimas: ar VŠĮ yra tinkama būti pareiškėja?</p>	<p>Projektų finansavimo sąlygų aprašo (PFSA) 9 punkte numatyta, kad Pareiškėjas yra MVI (maža, labai maža ar vidutinė įmonė), veikianti ne trumpiau kaip 3 metus, kurios metinės pardavimo pajamos iš savo pagamintos produkcijos kiekvienais metais sudaro ne mažiau kaip 51 proc. bendrojo pardavimo struktūroje ir vidutinės metinės pajamos iš savo pagamintos produkcijos per pastaruosius trejus finansinius metus yra ne mažesnės kaip 300 000,00 (trys šimtai tūkstančių) eurų, jeigu įmonė yra vidutinė įmonė, ir 145 000,00 (šimtas keturiasdešimt penki tūkstančiai) eurų, jeigu įmonė yra labai maža ar maža įmonė. PFSA įmonės teisinė forma nėra nurodyta, todėl viešoji įstaiga galėtų būtų tinkamas pareiškėjas, jei atitiks ir kitus PFSA numatytus reikalavimus pareiškėjui.</p>

32	<p>Ar būtų tinkamos finansuoti pagal projektą Užsienio ir vietos investuotojų su dideliu darbo vietų kūrimo potencialu pritraukimas Akmenės r. sav., Jonavos r. sav. ir Mažeikių r. sav.? :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dizelinis krautuvas 2. Hidraulinis montavimo įrenginys (kranas sumontuotas ant krovininio automobilio važiuoklės) 	<p>Dizelinis krautuvas netinkamas finansuoti nes tai nėra aplinkos atžvilgiu tvari investicija. Hidraulinis montavimo įrenginys (kranas sumontuotas ant krovininio automobilio važiuoklės) galėtų būti finansuotas jei būtų aplinkos atžvilgiu tvari investicija.</p>
33	<p>Ar būtų tinkamos finansuoti išlaidos - bokštinis kranas sunkių metalinių konstrukcijų tokių kaip tilto sijos, metaliniai angarai ar pan. montavimui?</p>	<p>Bokštinis kranas galėtų būti tinkamas finansuoti jei būtų aplinkos atžvilgiu tvari investicija.</p>
34	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ar pareiškėjas, siekiantis gauti finansavimą, paraiškos teikimo metu turi būti registruotas nurodytose tinkamose teritorijose? Ar gali būti registruotas pvz. Vilniuje, o projektą vykdyti Jonavoje (turtas valdomas Jonavoje.) 2. Ar yra apribojimai investicijoms, priskirtinoms ilgalaikiam turtui? Pvz. jei įmonė vykdo laivų gamybos veiklą ir laivų nutempimui į uosto teritoriją (nuleidimui į vandenį) reikalingas 4 varomas pikapas arba traktoriukas ir speciali priekaba – ar tokios išlaidos būtų tinkamos? Ar su projektu galima įsigyti teleskopinius keltuvus? 3. Ar pagal aprašą yra tinkamos tokios išlaidos kaip programinė įranga: gamybos valdymo sistemos, verslo valdymo sistemos? 4. Ar pareiškėjas gali vykdyti inžinerinių tinklų įrengimą patalpose, kurias valdo nuomos pagrindais? Ar šios išlaidos tinkamos tik kai patalpos yra nuosavybės teise valdomos? 5. Ar su PĮP reikalinga pateikti techninį projektą? 6. Ar biudžeto pagrįstumui užtenka pateikti po 1 komercinį pasiūlymą? 	<p>Teikiame atsakymus po klausimais.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ar pareiškėjas, siekiantis gauti finansavimą, paraiškos teikimo metu turi būti registruotas nurodytose tinkamose teritorijose? Ar gali būti registruotas pvz. Vilniuje, o projektą vykdyti Jonavoje (turtas valdomas Jonavoje.) <i>Pareiškėjas gali būti registruotas, pvz. Vilniuje ar kitame LT mieste, ar užsienyje, tačiau projekto veiklos turi būti vykdomos Akmenės r., Jonavos r. ir Mažeikių r. savivaldybėse.</i> 2. Ar yra apribojimai investicijoms, priskirtinoms ilgalaikiam turtui? Pvz. jei įmonė vykdo laivų gamybos veiklą ir laivų nutempimui į uosto teritoriją (nuleidimui į vandenį) reikalingas 4 varomas pikapas arba traktoriukas ir speciali priekaba – ar tokios išlaidos būtų tinkamos? Ar su projektu galima įsigyti teleskopinius keltuvus? <i>Pagal Aprašo 2.2.4 p. (Reglamentas (ES) 651/2014), laivų statybos sektoriaus veikla nėra remiama. Kranai ir pan. galėtų būtų tinkami finansuoti, jei būtų aplinkos atžvilgiu tvari investicija ir nėra priskiriami transporto priemonėms.</i> 3. Ar pagal aprašą yra tinkamos tokios išlaidos kaip programinė įranga: gamybos valdymo sistemos, verslo valdymo sistemos? <i>Ne, nes tai nematerialus turtas (Aprašo 8.11.2 p.).</i> 4. Ar pareiškėjas gali vykdyti inžinerinių tinklų įrengimą patalpose, kurias valdo nuomos pagrindais? Ar šios išlaidos tinkamos tik kai patalpos yra nuosavybės teise valdomos? <i>Pagal Aprašo 8.11.1 p., vietinių inžinerinių tinklų, kurių reikia naujoms gamybos technologinėms linijoms diegti ar esamoms modernizuoti, darbų išlaidos tinkamos tik tuo atveju, jei yra pareiškėjo nuosavybė.</i> 5. Ar su PĮP reikalinga pateikti techninį projektą? <i>Ne.</i> 6. Ar biudžeto pagrįstumui užtenka pateikti po 1 komercinį pasiūlymą? <i>Taip.</i>

35	Minėjote, kad praėjusią savaitę turėjo būti paskelbtos Aprašo korekcijos, tačiau kol kas nematau, ar jos buvo atliktos. Galbūt galėtumėte pasidalinti planuojamais pakeitimais arba informuoti, kuomet jie bus paskelbti?	2023-11-15 buvo atliktas Aprašo pakeitimas. Įsakymas paskelbtas Teisės aktų registre: 4-644 Dėl ekonomikos ir inovacijų ministro 2022 m. liepos 25 d. įsakymo Nr. 4-886 „Dėl 2022–2030 metų p... (e-tar.lt).
36	Gal galite patikslinti dar keletą tinkamų finansuoti išlaidų ar tinkamos ar ne? <ul style="list-style-type: none"> • CRM (klientų ir užsakymo valdymo) programinė įrangos įsigijimas, diegimas, apmokymai. • ERP (gamybos valdymo) programinė įrangos įgijimas, diegimas, apmokymai. • Metalo paviršių šlifavimo, metalo paruošimo dažymui įranga. • Dažymo įranga/kamera - ar ji privalo būti naudojanti tik el. energiją, kad būtų tinkama/tvari investicija? ar gali būti kitas energijos šaltinis pvz. dujos? 	Dėl nurodytų programinių įrangų – jos būtų tinkamos finansuoti, jei bus pagrįstos, kad yra tiesiogiai susijusios su projekto veiklų įgyvendinimu ir tvarių investicijų diegimu bei būtų priskiriamos materialiam ilgalaikiam turtui . Taip pat metalo šlifavimo, metalo paruošimo, dažymo įrangos turi būti tiesiogiai susijusios su tvarių investicijų diegimu. Įrenginys ir pan., kuris naudoja dujas ar kitą iškastinį kurą, - nėra tvari investicija ir tokios investicijos nėra finansuojamos. <u>PAPILDYTA (2023-12-04)</u> Vadovaujantis Aprašo 8.11.2 punktu, „Įrangos, mašinų, baldų, kompiuterinės technikos, kitos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio materialaus turto įsigijimo ir įrangos lizingo (finansinės nuomos) išlaidos (įskaitant jų transportavimo, projektavimo, sumontavimo, vietos (aikštelės) paruošimo, instaliavimo, paruošimo naudoti, išbandymo, apmokymo naudotis, saugos instruktažo, techninės priežiūros (kol vyksta montavimas, instaliavimas, paruošimas naudoti, išbandymas) ir susijusias išlaidas). Išlaidos tinkamos finansuoti tiek, kiek jos susijusios su projekto įgyvendinimu. Įsigyjama įranga, mašinos, įrenginiai ir prietaisai turi būti nauji. Lizingo (finansinės nuomos) laikotarpis negali būti ilgesnis už projekto įgyvendinimo trukmę, tai yra lizingo (finansinės nuomos) būdu įsigytas materialusis turtas iki projekto įgyvendinimo pabaigos turi tapti projekto vykdytojo nuosavybe.“ 8.11.2 punkte nėra įvardintos programinės įrangos , tačiau, jei ji galėtų būti priskiriama materialiam ilgalaikiam turtui (paliekama tik teorinė galimybė), tokiu atveju, ji galėtų būti priskiriama prie kito ilgalaikio materialaus turto ir tinkama finansuoti.
37	Pareiškėjas planuoja teikti šilumos gamybos paslaugas, pagal kokį verslo modelį: įvairiuose sklypuose/ant įvairių pastatų stogų (prie galutinio vartotojo) statyti saulės šilumos kolektorius su saulės baterijomis. Klientams bus parduodama šilumą (karštas vanduo prausimuisi arba pastatų šildymui), o saulės baterijų sugeneruota elektros energija bus naudojama tik šilumos gamybai. T. y. elektros energija nebus parduodama į elektros tinklus ar kitiems vartotojams, bet ją naudos pareiškėjui priklausantys šilumos siurbliai (kurie ir gamins parduodamą šilumą, o vasarą - parduodamą šaldymą). Klausimas ar galimas toks verslo modelis, ar būtų laikoma tinkamomis finansuoti išlaidomis šilumos siurbliai, saulės kolektoriai (jie tiesiogiai šildo vandenį), saulės baterijos?	Šilumos gamyba – tai energijos gamyba ir pagalba šilumos gamybai ir tiekimui teikiama pagal BBIR 41 str. (Investicinė pagalba energijos gamybai naudojant atsinaujinančiuosius išteklius, vandenį iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir didelio naudingumo kogeneraciją skatinti) arba 46 str. (Investicinė pagalba didelio energinio efektyvumo centralizuotam šilumos ir (arba) vėsumos tiekimui). Šiuo atveju teikiama regioninė pagalba pradinei investicijai arba pradinei veiklos investicijai, kuri neapima pagalbos energijos gamybai. Papildomai atkreipiame dėmesį, kad regioninė pagalba negali būti teikiama, jei atitinka 13 str. c) p. nuostatas, t. y. pagalba negali būti teikiama regioninės pagalbos konkrečioms ekonominės veiklos sektoriams schemoms.
KLAUSIMAI, UŽDUOTI MOKYMŲ METU		

	Klausimas	Atsakymas
1	Sveiki. Pateikite, prašau, pavyzdį, kaip pasiekti tvarią aplinką statybų sektoriuje? Pvz.?	Vykdamt veiklą statybų sektoriuje reikia laikytis aplinkosauginių reikalavimų, statyti atsinaujinančius energijos šaltinius naudojančius pastatus, tvarkyti teisės aktų nustatyta tvarka statybines atliekas įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą (perėjimas prie žiedinės ekonomikos) ir pan.
2	Kaip bus vertinamas reikalavimas dėl "veiklos naujumo"? Ar, pavyzdžiui, produkto lygmenyje (įmonė gamino kėdes, įgyvendinus projektą pradės gaminti stalus) ar EVRK lygmenyje, kai naujai veiklai priskiriamas kitas, nei esamas EVRK kodas"	Taip, kėdė būtų naujas produktas, kuris pagal Aprašo reikalavimus būtų pradinė investicija.
3	Sveiki, koku būdu ir forma bus skaičiuojamos darbo vietos rodiklis (projekto metu sukurtos ir po projekto sukurtos darbo vietos) Ar yra nustatyta detali tvarka? Tarkim ar galioja pilno etato ekvivalentas ar bendras darbuotojo skaičius? kaip tą įtakoja darbuotojų kaita? tarkim įdarbinama 50, išėina iš darbo 40, įdarbinama dar 15. Kokia skaičiavimo formulė tada? kada fiksuojamas rodiklis (iškart įdarbinus, stebėsenos laikotarpio pabaigoj ar pan.)"	Projekto metu bus skaičiuojamos sukurtos darbo vietos. Detali tvarka nustatyta Stebėsenos rodiklių kortelėse, kur nurodyta, kad galioja pilno etato ekvivalentas. Už rodiklį bus atsiskaitoma metai po projekto pabaigos ir trys metai po projekto pabaigos. Jūsų nurodytu atveju, jeigu darbuotojas dirba pilnu etatu, galutinis tos dienos faktinis darbuotojų skaičius būtų 25
4	Ar mokymo programas reikės pateikti?	Taip
5	Ar mokymams yra išskirta, kokia dalis turi būti teorijos mokymas, o kokia dalis - praktikos mokymas?	Nėra išskirta
6	Sveiki, Pareiškėjas planuoja gaminti galutinį produktą X, skirtą sniego tirpinimui. Šis produktas bus ekologiškas ir aplinkai nekenksmingas, t. y. būtų priskirtas kaip tvari investicija. Tačiau jį gaminant prieš tai reikia pasigaminti dar vieną produktą, kuris nėra susijęs su tvaria investicija. Ar toks projektas (kai būtų gaminamas galutinis produktas priskirtas tvariai investicijai ir tarpinis produktas, kuris tokiai investicijai nebūtų priskirtas) būtų laikomas tvaria investicija ?	Ne tik sukurtas produktas turi būti tvarus, bet ir vykdoma veikla produktui sukurti / pagaminti turi būti tvari.
7	Koks reikalingas minimalus pareiškėjo prisidėjimas. Ar tinkamas prisidėjimas turtu ar leistinas tik piniginis įnašas	Mokymų finansavimui labai mažai ar maža įmonė, prisidėjimas 30 proc., jei tai vidutinė įmonė - 40 proc., neįgaliems asmenis - 30 proc. Tvarių investicijų pritraukimo veiklai labai mažai ir mažai įmonei 20 proc., vidutinei įmonei 30 proc. Prie projekto galima prisidėti nuosavomis ar paskolos lėšomis.
8	Kaip bus vertinamas įmonės naujos veiklos naujumas? Ar tai pagal naujus produktus, ar tai pagal EVRK kodą? Ar tai turi būti kardinaliai nauja veikla?	Gali būti vertinama ir pagal ERVK kodą, ir pagal produktą
9	Ar galima statyti fabriką naujai įmonės gaminamai produkcijai?	Taip

10	Jei paraiška būtų patvirtinta ar tinkamos projekto parengimo išlaidos.	Projekto parengimo išlaidos netinkamos.
11	Paprastai, prašau, paaiškinkite, kas yra aplinkos atžvilgiu tvari investicija? Pvz.?	Pavyzdžiui, įsigyjama įranga, naudojanti atsinaujinančius energijos išteklius, kuri atitiks klimato švelninimo tikslą.
12	Kaip bus vertinama/ įsitikinama, kad sukurta tvari darbo vieta?	Turės būti pateikti dokumentai, įrodantys, kad sukurta darbo vieta yra tvari. Pavyzdžiui, darbo vietos pareigybių aprašymai, darbo sutartys ir kt.
13	Kur galima rasti informacijos, kiek dalyvių yra pateikę paraiškas?	Šiuo metu tokia informacija nėra skelbiama.
14	Ar mokymai turi būti susiję su nauja įranga, ar su aplinkosauga?	Darbuotojai mokymai turi būti tiesiogiai susiję su įmonės projekto metu vykdomomis investicijomis, darbo vietos organizavimu, kurių žinios bus pritaikytos naujai sukurtose darbo vietose.
15	Ar šioje priemonėje leistinos netiesioginės išlaidos. Jei taip, kokio jos dydžio procentais nuo projekto vertės.	Netiesioginių išlaidų nenumatyta projektų finansavimo sąlygų apraše.
16	Ar bus atsižvelgiama į esamą darbuotojų skaičių, t. y., ar reikės išlaikyti esamas darbo vietas?	Sukurtas naujas darbo vietas reikės išlaikyti 3 metus po projekto pabaigos.
17	Ar bus kreipiamas dėmesys į įmonės metinę apyvartą, kur investicijos gali viršyti 8 kartus?	Įmonės apyvarta vertinama nustatyti pareiškėjo tinkamumui. Įmonės pardavimo pajamos per paskutinius 3 finansinius metus turi būti ne mažesnės negu 300 tūkst. vidutinės įmonės atveju ir 145 tūkst. mažos ir labai mažos įmonių atveju.
18	Ar yra nustatytas minimalus skaičius naujai sukuriams darbo vietoms, pvz. mažai įmonei,? Jei taip. tai koks?	Projektu turi būti siekiama sukurti ne mažiau kaip 20 tvarių darbo vietų.
19	Pvz., šiuo metu įmonėje dirba 20 žmonių, projekto įgyvendinimo metu bus sukurta 20 tvarių darbo vietų, tai po projekto pabaigos įmonė turės išlaikyti 20 ar 40 darbo vietų? Ar šiuo metu dirbantys darbuotojai gali pereiti į tvarias darbo vietas? Pateikite tvarios darbo vietos pavyzdį.	Turi būti sukurta ne mažiau kaip 20 naujų darbo vietų ir jos turi būti išlaikytos ne mažiau kaip 3 metus po projekto pabaigos. Turi būti daroma tvari darbo vieta, pavyzdžiui, darbuotojas dirba su įranga, kuri naudoja atsinaujinančius energijos išteklius.
20	Ar šios priemonės veiklose ir tiksluose galima plyno lauko investicija, prasidedanti naujai veiklai reikalingo sklypo pirkimo, infrastruktūros įrengimo ir projektavimo darbais, ir.t.t. Ar sklypas ant kurio planuojama statyti turi gali būti nuomojamas ar tik nuosavas	Naujai statybai sklypas gali būti nuomojamas ir gali būti plyno lauko investicija.
21	Ar pakankama investicija būtų, jei įmonė investuotų tik į saulės jėgainės įrengimą? Jei ne, kokias papildomas investicijas reikėtų atlikti, kad projektas būtų tinkamas finansuoti?	Elektros gamyba nėra remtina veikla. Tai galėtų būti tik papildomos investicijos tvariai veiklai ir produkto kūrimui / gamybai.
22	Ar projektavimo darbų išlaidos tinkamos ir bus finansuojamos. Ar jos gal būti patirtos anksčiau nei projekto pradžia	Projektavimo išlaidos nėra tinkamos finansuoti išlaidos

23	Ar tinkamas prisidėjimas turtu, pvz. žemės sklypas kuriame planuojama investicija yra jau nupirktas.	Ne. Turtu netinkamas.
24	Kaip yra suprantamas atsinaujinančius energijos šaltinius naudojantis pastatas?	Pavyzdžiui, šildymui naudojami atsinaujinantys energijos šaltiniai (biokuras, žalioji elektra ar pan.)
25	Esame nusižiūrėję įrangą iš vieno gamintojo. Kainos, kokybės santykis labai geras. Ar reiks įrangos pirkimą skelbti per viešųjų pirkimo portalą?	Taip, reiks vykdyti viešąjį pirkimą
26	Autokrautuvai, tai transporto priemonė? Ar jų pirkimas bus finansuojamas?	Autokrautuvo nėra transporto priemonė. Jis gali būti tinkamas, jei atitiktų tvarios investicijos apibrėžimą.
27	Ar projekto įgyvendinimo ir įmonės buveinės vietos turi sutapti. Ar gali įmonės buveinė būti registruota ne Mažeikių, Akmenės ar Jonavos sav., bet projektas įgyvendinamas tose numatytose savivaldybėse. Ar yra reikalavimas buveinės vietas, pvz. vakar pakeista?	Neturi. Įmonė gali būti registruota, pvz. Vilniuje, bet projekto veiklas būtina vykdyti Akmenės r., Jonavos r. ar (ir) Mažeikių r. savivaldybėse.